



КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ
ПОСТАНОВА
від 6 вересня 2017 р. № 676
Київ

**Про затвердження Порядку і правил здійснення обов'язкового
авіаційного страхування цивільної авіації**

Відповідно до [частини третьої](#) статті 117 Повітряного кодексу України та [частини другої](#) статті 7 Закону України “Про страхування” Кабінет Міністрів України постановляє:

1. Затвердити [Порядок і правила здійснення обов'язкового авіаційного страхування цивільної авіації](#), що додаються.

2. Визнати такими, що втратили чинність:

[постанову Кабінету Міністрів України від 12 жовтня 2002 р. № 1535](#) “Про затвердження Порядку і правил проведення обов'язкового авіаційного страхування цивільної авіації” (Офіційний вісник України, 2002 р., № 42, ст. 1943);

[пункт 7](#) змін, що вносяться до постанов Кабінету Міністрів України, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 8 липня 2015 р. № 467 (Офіційний вісник України, 2015 р., № 55, ст. 1796).

3. Ця постанова набирає чинності через 90 днів після її опублікування.

**Прем'єр-міністр
України**

В.ГРОЙСМАН

Інд. 21

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 6 вересня 2017 р. № 676

ПОРЯДОК І ПРАВИЛА
здійснення обов'язкового авіаційного страхування цивільної авіації

Загальні питання

1. Ці Порядок і правила встановлюють вимоги до обов'язкового авіаційного страхування цивільної авіації.

2. Обов'язкове авіаційне страхування цивільної авіації здійснюється з метою забезпечення захисту інтересів користувачів повітряного транспорту, третіх осіб, експлуатантів повітряних суден, власників повітряних суден і включає:

страхування цивільних повітряних суден;

страхування відповідальності авіаційного перевізника за шкоду, заподіяну пасажирам, багажу, вантажу і пошті;

страхування осіб, які мають право перебувати на борту повітряного судна на законних підставах без придбання квитків;

страхування членів екіпажу повітряного судна та іншого авіаційного персоналу;

страхування працівників замовника авіаційних робіт, працівників інших організацій, задіяних у виконанні авіаційних робіт, та осіб, які забезпечують технологічний процес під час виконання авіаційних робіт;

страхування відповідальності експлуатанта цивільного повітряного судна комерційної авіації за шкоду, заподіяну третім особам;

страхування відповідальності експлуатанта або власника повітряних суден авіації загального призначення, у тому числі легких, надлегких, аеростатичних та аматорських, за шкоду, заподіяну третім особам;

страхування відповідальності розробників, виробників цивільної авіаційної техніки, організацій з технічного обслуговування, що мають право проводити випробувальні польоти, за шкоду, заподіяну третім особам;

страхування відповідальності навчального закладу під час виконання навчально-тренувальних польотів за шкоду, заподіяну третім особам;

страхування відповідальності експлуатанта аеропорту (аеродрому, вертодрому, постійного злітно-посадкового майданчика) та сертифікованих суб'єктів наземного обслуговування за шкоду, заподіяну третім особам;

страхування відповідальності організацій, що надають послуги з аеронавігаційного обслуговування, за шкоду, заподіяну третім особам.

3. Терміни, що вживаються у цих Порядку і правилах, мають таке значення:

відповідальність авіаперевізника перед вантажовласниками - відповідальність авіаперевізника за шкоду, заподіяну у разі знищення, втрати або пошкодження вантажу, пошти, тільки за умови, що подія, яка стала причиною такої шкоди, мала місце під час повітряного перевезення (включаючи період, протягом якого зазначені речі перебували під відповідальністю перевізника чи коли перевізник був відповідальним за їх збереження), а також відповідальність за шкоду, заподіяну внаслідок затримки в повітряному перевезенні вантажу, пошти;

дійсна вартість - вартість відтворення (вартість заміщення) або ринкова вартість майна;

додатково застрахована особа - фізична та/або юридична особа, яка має майновий інтерес до предмета страхування;

єдиний комбінований ліміт - максимальна страхова сума, у межах якої страховик зобов'язаний здійснити виплату за сукупністю позовів третіх осіб, пасажирів, вантажовласників стосовно одного страхового випадку;

комерційна авіація - авіація, що використовується для регулярних або нерегулярних повітряних перевезень пасажирів, пошти або вантажу та виконання авіаційних робіт за плату або за договором найму;

максимальна злітна маса - максимальна сертифікована злітна маса;

спеціальні права запозичення (СПЗ) - міжнародний резервний актив, створений Міжнародним валютним фондом з метою доповнення наявних міжнародних резервних активів, у вигляді "кошика" із п'яти валют, склад яких переглядається кожні п'ять років. Вартість спеціальних прав запозичення визначається щоденно.

Інші терміни, що використовуються в цих Порядку і правилах, вживаються у значенні, наведеному в [Повітряному кодексі України](#) та [Законі України](#) "Про страхування".

4. Суб'єктами обов'язкового авіаційного страхування цивільної авіації є страховики, страхувальники.

Страховиками є юридичні особи - резиденти України, які отримали в установленому порядку ліцензію на здійснення обов'язкового авіаційного страхування цивільної авіації.

Страхувальниками можуть бути:

експлуатанти повітряних суден;

власники повітряних суден;

авіаційні перевізники;

експлуатанти аеропортів (аеродромів, вертодромів, постійних злітно-посадкових майданчиків);

сертифіковані суб'єкти наземного обслуговування;

організації, що надають послуги з аеронавігаційного обслуговування (та не є структурними підрозділами аеропорту (аеродрому) або не входять як спеціалізовані органи до складу аеропорту (аеродрому));

розробники, виробники цивільної авіаційної техніки, організації з технічного обслуговування, що мають право проводити випробувальні польоти, у тому числі інші польоти з виробничої необхідності (приймально-здавальні, сертифікаційні польоти або виробничі перельоти тощо);

навчальні заклади, що мають право виконувати навчально-тренувальні польоти;

фізичні або юридичні особи, які є замовниками авіаційних робіт і уклали відповідні угоди з виконавцем авіаційних робіт.

Вимоги цих Порядку і правил поширюються на іноземних експлуатантів повітряних суден у разі виконання ними польотів у повітряному просторі України в частині розмірів відповідальності за шкоду, заподіяну пасажирам, багажу, пошті, вантажу та третім особам.

Загальні умови обов'язкового авіаційного страхування цивільної авіації

5. Істотні умови обов'язкового авіаційного страхування цивільної авіації визначаються договорами обов'язкового авіаційного страхування цивільної авіації (далі - договір страхування). Форми типових договорів

обов'язкового авіаційного страхування цивільної авіації наведено у [додатках 1-8](#).

Факт укладення договору страхування посвідчується страховим свідоцтвом (полісом, сертифікатом).

Страхове свідоцтво (поліс, сертифікат), повинне містити:

номер/серію та дату видачі;

підставу видачі;

найменування страховика;

найменування страхувальника;

перелік страхових випадків;

страхову суму/страхову суму (ліміт відповідальності);

географічні межі дії/місце дії;

строк дії.

У разі потреби в страховому свідоцтві (полісі, сертифікаті) додатково зазначається:

найменування вигодонабувача;

найменування експлуатанта повітряного судна;

найменування додатково застрахованих осіб;

тип повітряного судна;

державний і реєстраційний знаки повітряного судна;

тимчасовий обліковий знак повітряного судна;

кількість пасажирських крісел;

кількість застрахованих осіб;

види польотів;

види діяльності;

положення/застереження;

інші особливі умови страхування.

Страхове свідоцтво (поліс, сертифікат) засвідчується підписом (із зазначенням посади, прізвища та ініціалів особи, що підписує) та печаткою страховика (у разі її наявності), який його видав.

6. У разі настання події, що може бути визнана страховим випадком, страхувальник зобов'язаний протягом двох робочих днів з моменту, коли йому стане відомо про її настання, письмово (листом, телефаксом, телеграфом або електронною поштою) повідомити про це страховику.

Повідомлення є не процедурним документом для отримання страхового відшкодування (страхової виплати), а інформаційним документом, у якому описуються обставини того, що трапилось.

Розслідування обставин події, яка може бути визнана страховим випадком (страхове розслідування), проводиться страховиком або уповноваженою ним особою (аварійним комісаром), які мають право доступу до об'єкта та певних матеріалів технічного розслідування, у тому числі до закінчення його проведення комісією з розслідування авіаційних подій, відповідно до вимог законодавства.

Страховик має право звертатися із запитом щодо отримання відомостей, пов'язаних з подією, до правоохоронних органів, банків, медичних закладів та інших підприємств, установ, організацій, що володіють інформацією про обставини цієї події, а також має право самостійно з'ясувати причини та обставини події.

Строк страхового розслідування не повинен перевищувати 30 діб з моменту отримання заяви страхувальника про виплату страхового відшкодування (здійснення страхової виплати) та всіх документів, які необхідні для здійснення зазначених виплат і визначення розміру збитків (у разі відсутності будь-якого документа повинно бути надано письмове обґрунтування причин його відсутності). Якщо страхове розслідування потребує надання додаткової інформації державними органами та іншими підприємствами, установами, організаціями, страховик (аварійний комісар) має право продовжити строк розслідування ще на 60 діб за умови письмового повідомлення страхувальнику.

Усі документи, що надаються для отримання страхового відшкодування (страхової виплати) в копіях, повинні бути засвідчені підписом уповноваженої особи та печаткою страхувальника (у разі її наявності) - для юридичних осіб або підписом страхувальника - для фізичних осіб.

Строк виплати страхового відшкодування (здійснення страхової виплати) повинен бути передбачений договором страхування та не повинен перевищувати 10 робочих днів після підписання страхового акта (аварійного сертифіката).

7. Розрахунок та виплата страхового відшкодування (здійснення страхової виплати) проводяться страховиком на підставі заяви страхувальника і страхового акта (аварійного сертифіката), який складається страховиком або уповноваженою ним особою (аварійним комісаром) у формі, що визначається страховиком.

8. Страхове відшкодування (страхова виплата) не може перевищувати страхову суму, що встановлюється договором страхування. Розмір страхового відшкодування (страхової виплати) визначається на підставі наданих страхувальником документів щодо підтвердження збитку в разі настання страхового випадку згідно з умовами договору страхування.

9. Страховик має право відмовити у страховому відшкодуванні (страховій виплаті) з підстав, визначених [статтею 26](#) Закону України “Про страхування”.

Умовами договору страхування можуть бути передбачені інші підстави для відмови у здійсненні страхових виплат, якщо це не суперечить закону.

Строк обґрунтованого письмового повідомлення про відмову в страховому відшкодуванні (страховій виплаті) становить 15 діб після закінчення страхового розслідування.

Страхування цивільних повітряних суден

10. Предметом договору страхування є майнові інтереси страхувальника, що не суперечать закону, пов'язані з володінням, користуванням і розпорядженням повітряним судном.

11. Страхувальником є:

експлуатант або власник цивільного повітряного судна комерційної авіації;

розробник, виробник цивільної авіаційної техніки, організація з технічного обслуговування, що має право проводити випробувальні польоти, у тому числі інші польоти з виробничої необхідності (приймально-здавальні, сертифікаційні польоти або виробничі перельоти тощо);

навчальний заклад, що має право виконувати навчально-тренувальні польоти.

12. Страховий ризик - певна подія, на випадок якої проводиться страхування і яка має ознаки ймовірності та випадковості настання, пов'язана з повною втратою або пошкодженням повітряного судна під час руління, у повітрі чи на землі.

13. Страховим випадком вважається подія, що відбулася та внаслідок якої сталася повна втрата повітряного судна або пошкодження окремих його частин, систем та елементів конструкції під час руління, у повітрі чи на землі і з настанням якої виникає обов'язок страховика здійснити виплату страхової суми (страхового відшкодування) страхувальнику або вигодонабувачу.

Повною втратою повітряного судна вважається:

повна втрата повітряним судном здатності виконувати політ у зв'язку з руйнуванням основних елементів несучих конструкцій (планера) або у разі, коли компетентною комісією встановлено, що ремонт цього повітряного судна технічно неможливий чи економічно недоцільний;

втрата повітряного судна у зв'язку з вимушеною посадкою на місцевість, яка непридатна для зльоту повітряного судна, або економічною недоцільністю його евакуації;

зникнення повітряного судна безвісти, коли повітряне судно, яке виконувало плановий політ, не прибуло до пункту призначення і заходи щодо його розшуку протягом 60 діб не дали результатів або коли його розшук офіційно припинено до закінчення зазначеного строку.

14. Страхова сума не повинна бути меншою, ніж балансова вартість повітряного судна на день укладення договору страхування.

Для експериментальних повітряних суден, які ще не перебувають на балансі, страхова сума не повинна бути меншою, ніж дійсна вартість таких повітряних суден на день укладення договору страхування.

15. На повітряне судно, що підлягає обов'язковому страхуванню, повинні бути в наявності:

1) реєстраційне посвідчення повітряного судна або тимчасове облікове посвідчення повітряного судна;

2) документи, що підтверджують право власності на повітряне судно або його оренди (лізингу).

16. Страхувальники мають право під час укладання договорів страхування призначати фізичних або юридичних осіб (вигодонабувачів) для отримання страхового відшкодування.

Якщо повітряне судно є власністю кількох осіб, кожна особа отримує страхове відшкодування пропорційно її частці у праві власності на повітряне судно.

17. Для отримання страхового відшкодування страхувальник (його правонаступник) зобов'язаний надати страховику такі документи:

письмова заява про виплату страхового відшкодування (оригінал);

страхове свідоцтво (поліс, сертифікат) (копія);

сертифікат льотної придатності або дозвіл на виконання польотів (копія);

технічний акт огляду повітряного судна після його пошкодження та документи, які обґрунтовують суми витрат на ремонт повітряного судна, а в разі його повної втрати - акт списання повітряного судна (копія);

документи, які посвідчують право власності страхувальника на повітряне судно або встановлюють межі його відповідальності перед власником у разі повної втрати або пошкодження повітряного судна (копія);

реєстраційне посвідчення повітряного судна або тимчасове облікове посвідчення повітряного судна (копія);

документи щодо реєстрації події з повітряним судном (копія).

У разі потреби протягом 30 діб від дати початку проведення страхового розслідування страховик може вимагати надання інших документів та відомостей, які необхідні для здійснення виплат і визначення розміру збитків, якщо це не суперечить законодавству.

18. Якщо заподіяні збитки компенсовано іншими особами, страховик сплачує тільки різницю між сумою, що підлягає відшкодуванню за договором страхування, і сумою, що компенсована іншими особами.

Про таку компенсацію страхувальник зобов'язаний повідомити страховику.

19. Максимальний розмір страхового тарифу на один рік для повітряних суден з максимальною злітною масою до 15000 кілограмів (включно) не повинен перевищувати 8 відсотків, від 15001 кілограма і більше

- 6 відсотків, для вертольотів - 10 відсотків страхової суми, визначеної договором страхування.

20. У разі коли договором страхування передбачено страхування двох чи більше повітряних суден, вимоги цього розділу застосовуються окремо для кожного повітряного судна.

Страхування відповідальності авіаційного перевізника за шкоду, заподіяну пасажиром, багажу, вантажу і пошти

21. Предметом договору страхування є майнові інтереси страхувальника, що не суперечать закону і пов'язані з відшкодуванням страхувальником заподіяної ним шкоди пасажиром, багажу, вантажу і пошти.

22. Страхувальником є авіаційний перевізник.

23. Страховий ризик - певна подія, на випадок якої проводиться страхування і яка має ознаки ймовірності та випадковості настання, пов'язана з відшкодуванням страхувальником заподіяної ним шкоди пасажиром, багажу, вантажу і пошти.

24. Страховим випадком вважається:

подія, що відбулася та внаслідок якої настає відповідальність страхувальника за шкоду, яка спричинила загибель або тілесне ушкодження пасажирів;

подія, що відбулася та внаслідок якої настає відповідальність страхувальника за шкоду (знищення, утрата, пошкодження), заподіяну багажу, вантажу і пошти;

подія, що відбулася та внаслідок якої настає відповідальність страхувальника за шкоду, заподіяну внаслідок затримки в повітряному перевезенні пасажирів, багажу, вантажу і пошти, і з настанням якої виникає обов'язок страховика здійснити виплату страхової суми (страхового відшкодування) страхувальнику, пасажиру (спадкоємцю) та/або вантажовласнику.

25. Відповідальність за шкоду, яка спричинила загибель або тілесне ушкодження пасажирів, вважається застрахованою під час перебування пасажирів на борту повітряного судна та під час його посадки чи висадки.

26. Відповідальність за майнові збитки вважається застрахованою під час повітряного перевезення багажу, вантажу і пошти на борту повітряного судна та охоплює період, протягом якого зазначені речі перебували під

відповідальністю перевізника чи коли перевізник був відповідальним за їх збереження.

27. Мінімальна страхова сума (ліміт відповідальності):

за шкоду, яка спричинила загибель або тілесне ушкодження пасажирів, - сума, еквівалентна 250000 СПЗ за офіційним обмінним курсом Національного банку стосовно кожного пасажирів, на будь-який політ та відповідно до фактичної кількості пасажирських крісел на борту повітряного судна;

за шкоду, заподіяну внаслідок затримки під час перевезення пасажирів, - сума, еквівалентна 4694 СПЗ за офіційним обмінним курсом Національного банку стосовно кожного пасажирів, на будь-який політ та відповідно до фактичної кількості пасажирських крісел на борту повітряного судна;

за шкоду (знищення, втрату, пошкодження), заподіяну багажу, або за затримку в його перевезенні - сума, еквівалентна 1131 СПЗ за офіційним обмінним курсом Національного банку стосовно кожного пасажирів, на будь-який політ та відповідно до фактичної кількості пасажирських крісел на борту повітряного судна (багаж означає як зареєстрований, так і незареєстрований (ручна поклажа) багаж, у тому числі особисті речі пасажирів);

за шкоду (знищення, втрату, пошкодження), заподіяну вантажу чи пошті, або за шкоду, заподіяну внаслідок затримки в їх перевезенні, - сума, еквівалентна 19 СПЗ за офіційним обмінним курсом Національного банку за кожен кілограм ваги.

Якщо законодавством країни, до якої (на території якої) здійснюються пасажирські, вантажні перевезення, або відповідно до інших умов, які застосовуються у міжнародній практиці (у тому числі для військових та пов'язаних з ними ризиків), вимагається страхування відповідальності, зазначеної в цьому розділі, у розмірах, що перевищують встановлені цим розділом вимоги, страхові суми (ліміти відповідальності) під час виконання міжнародних польотів повинні бути відповідно збільшені.

28. Для отримання страхового відшкодування страхувальник (його правонаступник) зобов'язаний надати страховику такі документи:

письмова заява про виплату страхового відшкодування (оригінал);

страхове свідоцтво (поліс, сертифікат) (копія);

письмові претензії пасажирів або їх спадкоємців, та/або власників вантажу (пошти) (оригінал);

документи, які підтверджують розмір збитків (висновки експертів, рішення судових органів, якщо страховий випадок було винесено на їх розгляд, тощо), у тому числі тих, що виникли внаслідок затримки в повітряному перевезенні пасажирів, багажу та/або вантажу (пошти) (копія);

документи на повітряне перевезення пасажирів та/або багажу (копія);

листок тимчасової непрацездатності або довідка спеціалізованої медичної установи, у разі інвалідності - довідка про встановлення інвалідності пасажирів (копія);

свідоцтво про смерть та документи про правонаступництво для спадкоємців (у разі загибелі чи смерті пасажирів) (нотаріально засвідчена копія);

акти про знищення/пошкодження/утрату багажу (копія);

акти про знищення/пошкодження/утрату вантажу (пошти) (копія);

документи на повітряне перевезення вантажу (пошти) (копія).

У разі потреби протягом 30 діб від дати початку проведення страхового розслідування страховик може вимагати надання інших документів та відомостей, які необхідні для здійснення виплат і визначення розміру збитків, якщо це не суперечить законодавству.

29. Максимальний розмір страхового тарифу на один рік не повинен перевищувати 2 відсотків страхової суми, визначеної договором страхування.

Страхування осіб, які мають право перебувати на борту повітряного судна на законних підставах без придбання квитків

30. Предметом договору страхування є майнові інтереси страхувальника, що не суперечать закону і пов'язані з життям та здоров'ям осіб, які мають право перебувати на борту повітряного судна на законних підставах без придбання квитків.

31. Страхувальником є експлуатант цивільного повітряного судна комерційної авіації.

32. Особами, які мають право перебувати на борту повітряного судна на законних підставах без придбання квитків, можуть бути особи, які перевозяться повітряним судном або які виконують певні функції на борту

повітряного судна під час польоту за згодою експлуатанта, працівники експлуатанта, які не належать до складу авіаційного персоналу, парашутисти, пацієнти медичних закладів, особи, які супроводжують вантаж, тощо.

Особи, які мають право перебувати на борту повітряного судна на законних підставах без придбання квитків, не є третіми особами, членами екіпажу та авіаційного персоналу, працівниками замовника авіаційних робіт, працівниками інших організацій, задіяних у виконанні авіаційних робіт, та особами, які забезпечують технологічний процес під час виконання авіаційних робіт (що не є працівниками експлуатанта).

33. Страховий ризик - певна подія, на випадок якої проводиться страхування і яка має ознаки ймовірності та випадковості настання, внаслідок якої заподіяно шкоду життю і здоров'ю осіб, які мають право перебувати на борту повітряного судна на законних підставах без придбання квитків під час виконання польотів повітряного судна.

34. Страховим випадком вважається подія, що відбулася та внаслідок якої заподіяно шкоду життю і здоров'ю осіб (смерть, загибель, інвалідність, тимчасова втрата працездатності), які мають право перебувати на борту повітряного судна на законних підставах без придбання квитків під час виконання польотів повітряного судна, виключаючи випадки, коли смерть особи настала внаслідок хвороби або тілесних ушкоджень, отриманих особою до посадки на борт повітряного судна, і з настанням якої виникає обов'язок страховика здійснити виплату страхової суми (страхову виплату) страхувальнику або застрахованій особі (спадкоємцю).

35. Особа вважається застрахованою під час перебування її на борту повітряного судна з метою перевезення та/або виконання певних функцій на борту повітряного судна та під час посадки чи висадки.

Парашутист вважається застрахованим під час посадки до повітряного судна та під час перебування на борту повітряного судна з метою десантування до моменту залишення повітряного судна.

36. Страхова сума не повинна становити менш як 300000 гривень за кожную застраховану особу.

Під час здійснення повітряним судном десантування чи медичної допомоги страхова сума застосовується до кожної застрахованої особи відповідно до кількості спеціально обладнаних місць для відповідної категорії цих осіб.

37. Для отримання страхової виплати страхувальник та/або застрахована особа (їх правонаступники) зобов'язаний надати страховику такі документи:

письмова заява про здійснення страхової виплати (оригінал);

страхове свідоцтво (поліс, сертифікат) (копія);

листок тимчасової непрацездатності або довідка спеціалізованої медичної установи, у разі інвалідності - довідка про встановлення інвалідності застрахованій особі (копія);

свідоцтво про смерть та документи про правонаступництво для спадкоємців (у разі загибелі чи смерті застрахованої особи) (нотаріально засвідчена копія);

документи, що підтверджують перебування осіб на борту повітряного судна (завдання на політ тощо) (копія).

У разі потреби протягом 30 днів від дати початку проведення страхового розслідування страховик може вимагати надання інших документів та відомостей, які необхідні для здійснення виплат і визначення розміру збитків, якщо це не суперечить законодавству.

38. Страховик згідно з умовами договору страхування одноразово виплачує:

у разі загибелі або смерті застрахованої особи внаслідок страхового випадку спадкоємцю загиблого (померлого) згідно із законодавством 100 відсотків страхової суми;

у разі встановлення застрахованій особі інвалідності I групи - 100 відсотків, II групи - 80 відсотків, III групи - 60 відсотків страхової суми;

у разі тимчасової втрати працездатності застрахованою особою за кожну добу - 0,2 відсотка, але не більш як 50 відсотків страхової суми.

39. Максимальний розмір страхового тарифу на один рік не повинен перевищувати 2 відсотків страхової суми, визначеної договором страхування.

Страхування членів екіпажу повітряного судна та іншого авіаційного персоналу

40. Предметом договору страхування є майнові інтереси страхувальника, що не суперечать закону, пов'язані з життям і здоров'ям членів екіпажу повітряного судна та іншого авіаційного персоналу.

41. Страхувальником є:

експлуатант цивільного повітряного судна комерційної авіації;

розробник, виробник цивільної авіаційної техніки, організація з технічного обслуговування, що має право проводити випробувальні польоти, в тому числі інші польоти з виробничої необхідності (приймально-здавальні, сертифікаційні польоти або виробничі перельоти тощо);

навчальний заклад, що має право виконувати навчально-тренувальні польоти.

42. Страховий ризик - певна подія, на випадок якої проводиться страхування і яка має ознаки ймовірності та випадковості настання, внаслідок якої заподіяно шкоду життю і здоров'ю членів екіпажу повітряного судна та іншого авіаційного персоналу.

43. Страховим випадком вважається подія, що відбулася та внаслідок якої заподіяно шкоду життю і здоров'ю членів екіпажу повітряного судна, іншого авіаційного персоналу (смерть, загибель, інвалідність, тимчасова втрата працездатності) під час виконання ними службових обов'язків (у тому числі проведення навчально-тренувальних польотів) та під час здійснення перельоту на борту повітряного судна до/з позабазового аеропорту (аеродрому, вертодрому, постійного злітно-посадкового майданчика) з метою подальшого виконання ними службових обов'язків і з настанням якої виникає обов'язок страховика здійснити виплату страхової суми (страхову виплату) страхувальнику або застрахованій особі (спадкоємцю).

44. Члени екіпажу повітряного судна вважаються застрахованими під час виконання ними службових обов'язків (у тому числі виконання навчально-тренувальних польотів) з початку передпольотної підготовки до закінчення післяпольотних робіт, а також з моменту посадки на борт повітряного судна з метою перельоту до/з позабазового аеропорту (аеродрому, вертодрому, постійного злітно-посадкового майданчика) для подальшого виконання своїх службових обов'язків до моменту висадки з повітряного судна.

45. Авіаційний персонал вважається застрахованим під час виконання ним службових обов'язків з моменту початку посадки на борт повітряного судна для подальшого виконання своїх службових обов'язків чи з метою виконання певних функцій на борту повітряного судна, під час польоту та до моменту закінчення висадки з повітряного судна.

46. Страхова сума не повинна становити менш як 300000 гривень за кожну застраховану особу.

47. Прізвища та імена застрахованих осіб вносяться до страхового свідоцтва (поліса, сертифіката) або в додаток до страхового свідоцтва (поліса, сертифіката), який є його невід'ємною частиною, і засвідчуються підписами та печатками (у разі їх наявності) страховика і страхувальника.

48. Для отримання страхової виплати страхувальник та/або застрахована особа (їх правонаступники) зобов'язаний надати страховику такі документи:

письмова заява про здійснення страхової виплати (оригінал);

страхове свідоцтво (поліс, сертифікат) (копія);

завдання на політ (копія);

сертифікат льотної придатності або дозвіл на виконання польотів (копія);

листок тимчасової непрацездатності або довідка спеціалізованої медичної установи, у разі інвалідності - довідка про встановлення інвалідності застрахованій особі (копія);

свідоцтво про смерть та документи про правонаступництво для спадкоємців (у разі загибелі чи смерті застрахованої особи) (нотаріально засвідчена копія).

У разі потреби протягом 30 діб від дати початку проведення страхового розслідування страховик може вимагати надання інших документів та відомостей, які необхідні для здійснення виплат і визначення розміру збитків, якщо це не суперечить законодавству.

49. Страховик згідно з умовами договору страхування одноразово виплачує:

у разі загибелі або смерті застрахованої особи внаслідок страхового випадку спадкоємцю загиблого (померлого) згідно із законодавством 100 відсотків страхової суми;

у разі встановлення застрахованій особі інвалідності I групи - 100 відсотків, II групи - 80 відсотків, III групи - 60 відсотків страхової суми;

у разі тимчасової втрати працездатності застрахованою особою за кожну добу - 0,2 відсотка, але не більш як 50 відсотків страхової суми.

50. Максимальний розмір страхового тарифу на один рік не повинен перевищувати 2 відсотків страхової суми, визначеної договором страхування.

**Страхування працівників замовника авіаційних робіт,
працівників інших організацій, задіяних у виконанні авіаційних робіт, та
осіб, які забезпечують технологічний процес під час виконання
авіаційних робіт**

51. Предметом договору страхування є майнові інтереси страхувальника, що не суперечать закону, пов'язані з життям і здоров'ям працівників замовника авіаційних робіт, працівників інших організацій, задіяних у виконанні авіаційних робіт, та осіб, які забезпечують технологічний процес під час виконання авіаційних робіт.

52. Страхувальником є фізична або юридична особа, яка є замовником авіаційних робіт і уклала відповідну угоду з виконавцем авіаційних робіт.

53. Страховий ризик - певна подія, на випадок якої проводиться страхування і яка має ознаки ймовірності та випадковості настання, внаслідок якої заподіяно шкоду життю і здоров'ю працівників замовника авіаційних робіт, працівників інших організацій, задіяних у виконанні авіаційних робіт, та осіб, які забезпечують технологічний процес під час виконання авіаційних робіт.

54. Страховим випадком вважається подія, що відбулася та внаслідок якої заподіяно шкоду життю і здоров'ю працівників замовника авіаційних робіт, працівників інших організацій, задіяних у виконанні авіаційних робіт, та осіб, які забезпечують технологічний процес під час виконання авіаційних робіт (смерть, загибель, інвалідність, тимчасова втрата працездатності), під час виконання ними службових обов'язків, і з настанням якої виникає обов'язок страховика здійснити виплату страхової суми (страхову виплату) страхувальнику або застрахованій особі (спадкоємцю).

55. Працівники замовника авіаційних робіт, працівники інших організацій, задіяних у виконанні авіаційних робіт, та особи, які забезпечують технологічний процес під час виконання авіаційних робіт, вважаються застрахованими під час перебування на борту повітряного судна з метою виконання ними своїх службових обов'язків та під час посадки чи висадки.

56. Страхова сума не повинна становити менш як 300000 гривень за кожен застраховану особу.

57. Прізвища та імена застрахованих осіб вносяться до страхового свідоцтва (поліса, сертифіката) або в додаток до страхового свідоцтва (поліса, сертифіката), який є його невід'ємною частиною, і засвідчуються підписами та печатками (у разі їх наявності) страховика і страхувальника.

58. Для отримання страхової виплати страхувальник та/або застрахована особа (їх правонаступники) зобов'язаний надати страховику такі документи:

письмова заява про здійснення страхової виплати (оригінал);

страхове свідоцтво (поліс, сертифікат) (копія);

листок тимчасової непрацездатності або довідка спеціалізованої медичної установи, у разі інвалідності - довідка про встановлення інвалідності застрахованій особі (копія);

свідоцтво про смерть та документи про правонаступництво для спадкоємців (у разі загибелі чи смерті застрахованої особи) (нотаріально засвідчена копія);

документи, що підтверджують перебування застрахованих осіб на борту повітряного судна (завдання на політ тощо) (копія).

У разі потреби протягом 30 діб від дати початку проведення страхового розслідування страховик може вимагати надання інших документів та відомостей, які необхідні для здійснення виплат і визначення розміру збитків, якщо це не суперечить законодавству.

59. Страховик згідно з умовами договору страхування одноразово виплачує:

у разі загибелі або смерті застрахованої особи внаслідок страхового випадку спадкоємцю загиблого (померлого) згідно із законодавством 100 відсотків страхової суми;

у разі встановлення застрахованій особі інвалідності I групи - 100 відсотків, II групи - 80 відсотків, III групи - 60 відсотків страхової суми;

у разі тимчасової втрати працездатності застрахованою особою за кожен добу - 0,2 відсотка, але не більш як 50 відсотків страхової суми.

60. Максимальний розмір страхового тарифу на один рік не повинен перевищувати 2 відсотків страхової суми, визначеної договором страхування.

Страхування відповідальності експлуатанта цивільного повітряного судна комерційної авіації; експлуатанта або власника повітряних суден авіації загального призначення, у тому числі легких, надлегких, аеростатичних та аматорських; розробників, виробників цивільної авіаційної техніки, організацій з технічного обслуговування, що мають право проводити випробувальні польоти; навчального закладу під час виконання навчально-тренувальних польотів за шкоду, заподіяну третім особам

61. Предметом договорів страхування є майнові інтереси страхувальника, що не суперечать закону і пов'язані з відшкодуванням страхувальником заподіяної ним шкоди третім особам.

62. Страхувальником є:

експлуатант цивільного повітряного судна комерційної авіації;

експлуатант або власник повітряних суден авіації загального призначення, у тому числі легких, надлегких, аеростатичних та аматорських;

розробник, виробник цивільної авіаційної техніки, організація з технічного обслуговування, що має право проводити випробувальні польоти, у тому числі інші польоти з виробничої необхідності (приймально-здавальні, сертифікаційні польоти або виробничі перельоти тощо);

навчальний заклад, що має право виконувати навчально-тренувальні польоти.

63. Третіми особами вважаються фізичні та юридичні особи (життя і здоров'я фізичних осіб та/або майно фізичних і юридичних осіб), які не пов'язані із страхувальником договірними зобов'язаннями (у тому числі договором перевезення) та які не є працівниками страхувальника або не діють за його дорученням.

64. Страховий ризик - певна подія, на випадок якої проводиться страхування і яка має ознаки ймовірності та випадковості настання, пов'язана з відшкодуванням страхувальником заподіяної ним шкоди третім особам.

65. Страховим випадком вважається подія, що відбулася під час експлуатації (виконання окремих/спеціальних польотів) повітряного судна та внаслідок якої настає цивільна відповідальність страхувальника за шкоду, заподіяну третім особам (життю і здоров'ю фізичних осіб та/або майну фізичних і юридичних осіб), і з настанням якої виникає обов'язок страховика здійснити виплату страхової суми (страхового відшкодування) страхувальнику або третім особам.

66. Мінімальна страхова сума (ліміт відповідальності) на кожну подію та на кожне повітряне судно:

1) для польотів, що виконуються у межах України, на повітряному судні з максимальною злітною масою:

до 499 кілограмів (включно) - 75000 СПЗ;

від 500 до 999 кілограмів (включно) - 150000;

від 1000 до 2699 кілограмів (включно) - 450000;

від 2700 до 5999 кілограмів (включно) - 900000;

від 6000 до 11999 кілограмів (включно) - 1400000;

від 12000 до 24999 кілограмів (включно) - 2200000;

від 25000 до 49999 кілограмів (включно) - 4200000;

від 50000 до 199999 кілограмів (включно) - 14000000;

від 200000 до 499999 кілограмів (включно) - 33400000;

понад 500000 кілограмів (включно) - 42500000 СПЗ;

2) для міжнародних польотів - відповідно до вимог, передбачених міжнародними угодами або законодавством країн (у тому числі для військових та пов'язаних з ними ризиків), до яких або над територією яких здійснюються польоти повітряного судна, але не нижче рівня, визначеного у цьому пункті для польотів Україною.

67. Для отримання страхового відшкодування страхувальник (його правонаступник) зобов'язаний надати страховику такі документи:

письмова заява про виплату страхового відшкодування (оригінал);

страхове свідоцтво (поліс, сертифікат) (копія);

письмові претензії третіх осіб або їх спадкоємців (оригінал);

документи, які підтверджують розмір збитків (висновки експертів, рішення судових органів, якщо випадок був винесений на їх розгляд, тощо) (копія);

листок тимчасової непрацездатності або довідка спеціалізованої медичної установи, у разі інвалідності - довідка про встановлення інвалідності потерпілій особі (копія);

свідоцтво про смерть та документи про правонаступництво для спадкоємців (у разі загибелі чи смерті потерпілої особи) (нотаріально засвідчена копія);

документи реєстрації події з повітряним судном (копія).

У разі потреби протягом 30 діб від дати початку проведення страхового розслідування страховик може вимагати надання інших документів та відомостей, які необхідні для здійснення виплат і визначення розміру збитків, якщо це не суперечить законодавству.

68. Максимальний розмір страхового тарифу на один рік не повинен перевищувати 1 відсотка страхової суми, визначеної договором страхування.

**Страхування відповідальності експлуатанта аеропорту
(аеродрому, вертодрому, постійного злітно-посадкового майданчика) та
сертифікованих суб'єктів наземного обслуговування за шкоду, заподіяну
третім особам**

69. Предметом договору страхування є майнові інтереси страхувальника, що не суперечать закону і пов'язані з відшкодуванням страхувальником заподіяної ним шкоди третім особам.

70. Страхувальником є:

експлуатант аеропорту (аеродрому, вертодрому, постійного злітно-посадкового майданчика);

сертифікований суб'єкт наземного обслуговування.

71. Третіми особами вважаються фізичні та юридичні особи (життя і здоров'я фізичних осіб та/або майно фізичних і юридичних осіб), які не є працівниками страхувальника або не діють за його дорученням, у тому числі власники та/або експлуатанти повітряних суден, що не входять до складу страхувальника як спеціалізовані підрозділи (органи).

72. Страховий ризик - певна подія, на випадок якої проводиться страхування і яка має ознаки ймовірності та випадковості настання, пов'язана з відшкодуванням страхувальником заподіяної ним шкоди третім особам.

73. Страховим випадком вважається подія, яка відбулася під час діяльності страхувальника (його структурних підрозділів, організацій, що входять до складу страхувальника як спеціалізовані органи) або яка стала наслідком цієї діяльності, у зв'язку з чим настає цивільна відповідальність страхувальника за шкоду, заподіяну третім особам (життю і здоров'ю фізичних осіб та/або майну фізичних і юридичних осіб), і з настанням якої виникає обов'язок страховика здійснити виплату страхової суми (страхового відшкодування) страхувальнику або третім особам.

74. Мінімальна страхова сума (ліміт відповідальності):

для експлуатанта аеропорту (аеродрому, постійного злітно-посадкового майданчика):

| | |
|---|---|
| Для аеропортів, що використовують аеродроми за класифікацією ІСАО | Мінімальна страхова сума (ліміт відповідальності), доларів США за офіційним |
|---|---|

| | обмінним курсом Національного банку |
|--|--|
| З кодovими літерами “А” та “В” та постійні злітно-посадкові майданчики | 5000 |
| З кодovими літерами “С” та “D”, відповідно до кількості повітряних суден (відправлені та прибулі), обслугованих в аеропорту (на аеродромі) за попередній рік, одиниць: | |
| до 1000 | 20 000 000 |
| 1001-4000 | 40 000 000 |
| 4001-10000 | 70 000 000 |
| понад 10001 | 86 000 000 |
| З кодovими літерами “Е” та “F” | 110 000 000 |

для експлуатантів вертодромів - 10000000 доларів США за офіційним обмінним курсом Національного банку;

для сертифікованих суб’єктів наземного обслуговування:

| Кількість повітряних суден (відправлені та прибулі), обслугованих в аеропорту (на аеродромі, постійному злітно-посадковому майданчику, вертодромі) за попередній рік, одиниць | Групи видів послуг з наземного обслуговування | | | |
|---|---|--|--|---|
| | I | II | III | IV |
| | здійснення наземного адміністрування в аеропорту (на аеродромі) | обслуговування пасажирів та багажу; забезпечення (постачання) бортхарчування | обслуговування наземним транспортом; обслуговування на пероні та місцях стоянок; обробка (обслуговування) вантажу та пошти | забезпечення пально-мастильними матеріалами |
| | мінімальна страхова сума (ліміт відповідальності), доларів США за офіційним обмінним курсом Національного банку | | | |
| До 1000 | | 20 000 | | |
| 1001-10 000 | 120 000 | 1 200 000 | 2 400 000 | 9 200 000 |
| 10 001-50 000 | 700 000 | 7 000 000 | 14 000 000 | 53 500 000 |
| Понад 50 001 | 1 400 000 | 14 000 000 | 28 000 000 | 106 000 000 |

У разі коли суб’єкт наземного обслуговування виконує операції з наземного обслуговування з різних груп видів послуг, то мінімальна страхова

сума (ліміт відповідальності) визначається згідно з колонкою, до якої належить вид обслуговування з найбільшим розміром мінімальної страхової суми (ліміту відповідальності). Якщо експлуатант аеропорту (аеродрому, постійного злітно-посадкового майданчика) також надає послуги з наземного обслуговування, застосовуються страхові суми (ліміти відповідальності) за таблицею для експлуатанта аеропорту (аеродрому, постійного злітно-посадкового майданчика).

75. Для отримання страхового відшкодування страхувальник (його правонаступник) зобов'язаний надати страховику такі документи:

письмова заява про виплату страхового відшкодування (оригінал);

страхове свідоцтво (поліс, сертифікат) (копія);

письмові претензії третіх осіб або їх спадкоємців (оригінал);

документи, які підтверджують розмір збитків (висновки експертів, рішення судових органів, якщо випадок був винесений на їх розгляд, тощо) (копія);

документи, які засвідчують право власності третьої особи на повітряне судно або встановлюють межі її відповідальності перед власником у разі повної втрати або пошкодження повітряного судна (копія);

листок тимчасової непрацездатності або довідка спеціалізованої медичної установи, у разі інвалідності - довідка про встановлення інвалідності потерпілій особі (копія);

свідоцтво про смерть та документи про правонаступництво для спадкоємців (у разі загибелі чи смерті потерпілої особи) (нотаріально засвідчена копія);

акти про знищення/пошкодження/утрату багажу (копія);

акти про знищення/пошкодження/утрату вантажу (пошти) (копія).

У разі потреби протягом 30 діб від дати початку проведення страхового розслідування страховик може вимагати надання інших документів та відомостей, які необхідні для здійснення виплат і визначення розміру збитків, якщо це не суперечить законодавству.

76. Максимальний розмір страхового тарифу на один рік не повинен перевищувати 1 відсотка страхової суми, визначеної договором страхування.

Страховання відповідальності організацій, що надають послуги з аеронавігаційного обслуговування, за шкоду, заподіяну третім особам

77. Предметом договору страхування є майнові інтереси страхувальника, що не суперечать закону і пов'язані з відшкодуванням страхувальником заподіяної ним шкоди третім особам.

78. Страхувальником є організація, що надає послуги з аеронавігаційного обслуговування (та не є структурним підрозділом аеропорту (аеродрому) або не входить як спеціалізований орган до складу аеропорту (аеродрому)).

79. Третіми особами вважаються фізичні та юридичні особи (життя і здоров'я фізичних осіб та/або майно фізичних і юридичних осіб), які не є працівниками страхувальника або не діють за його дорученням, у тому числі власники та/або експлуатанти повітряних суден, що не входять до складу страхувальника як спеціалізовані підрозділи (органи).

80. Страховий ризик - певна подія, на випадок якої проводиться страхування і яка має ознаки ймовірності та випадковості настання, пов'язана з відшкодуванням страхувальником заподіяної ним шкоди третім особам.

81. Страховим випадком вважається подія, яка відбулася під час аеронавігаційного обслуговування повітряного руху та внаслідок якої настає цивільна відповідальність страхувальника за шкоду, заподіяну третім особам (життю і здоров'ю фізичних осіб та/або майну фізичних і юридичних осіб), і з настанням якої виникає обов'язок страховика здійснити виплату страхової суми (страхового відшкодування) страхувальнику або третім особам.

82. Мінімальна страхова сума (ліміт відповідальності):

для організації, що надає послуги з аеронавігаційного обслуговування на маршруті та одночасно може надавати послуги в зоні аеропорту (аеродрому) в повітряному просторі України та в повітряному просторі над відкритим морем, де відповідно до міжнародних угод відповідальність за безпеку польотів та організацію аеронавігаційного обслуговування повітряного руху покладено на Україну, - 300000000 СПЗ за офіційним обмінним курсом Національного банку;

для організації, що надає послуги з аеронавігаційного обслуговування в зоні аеропорту (аеродрому), - 5000000 гривень.

При цьому страхувальник самостійно повинен оцінювати розміри ризиків та забезпечувати страхування на відповідному рівні, але не нижче рівня, визначеного в цьому пункті.

83. Для отримання страхового відшкодування страхувальник (його правонаступник) зобов'язаний надати страховику такі документи:

письмова заява про виплату страхового відшкодування (оригінал);

страхове свідоцтво (поліс, сертифікат) (копія);

письмові претензії третіх осіб або їх спадкоємців (оригінал);

документи, які підтверджують розмір збитків (висновки експертів, рішення судових органів, якщо випадок був винесений на їх розгляд, тощо) (копія);

документи, які засвідчують право власності третьої особи на повітряне судно або встановлюють межі її відповідальності перед власником у разі повної втрати або пошкодження повітряного судна (копія);

листок тимчасової непрацездатності або довідка спеціалізованої медичної установи, у разі інвалідності - довідка про встановлення інвалідності потерпілій особі (копія);

свідоцтво про смерть та документи про правонаступництво для спадкоємців (у разі загибелі чи смерті потерпілої особи) (нотаріально засвідчена копія).

У разі потреби протягом 30 днів від дати початку проведення страхового розслідування страховик може вимагати надання інших документів та відомостей, які необхідні для здійснення виплат і визначення розміру збитків, якщо це не суперечить законодавству.

84. Максимальний розмір страхового тарифу на один рік не повинен перевищувати 1 відсотка страхової суми, визначеної договором страхування.

Додаток 1
до Порядку і правил

[ТИПОВИЙ ДОГОВІР](#)

обов'язкового страхування цивільних повітряних суден

Додаток 2
до Порядку і правил

[ТИПОВИЙ ДОГОВІР](#)

обов'язкового страхування відповідальності авіаційного перевізника за шкоду, заподіяну пасажиром, багажу, вантажу і пошти

Додаток 3
до Порядку і правил

ТИПОВИЙ ДОГОВІР

обов'язкового страхування осіб, які мають право перебувати на борту повітряного судна на законних підставах без придбання квитків

Додаток 4
до Порядку і правил

ТИПОВИЙ ДОГОВІР

обов'язкового страхування членів екіпажу повітряного судна та іншого авіаційного персоналу

Додаток 5
до Порядку і правил

ТИПОВИЙ ДОГОВІР

обов'язкового страхування працівників замовника авіаційних робіт, працівників інших організацій, задіяних у виконанні авіаційних робіт, та осіб, які забезпечують технологічний процес під час виконання авіаційних робіт

Додаток 6
до Порядку і правил

ТИПОВИЙ ДОГОВІР

обов'язкового страхування відповідальності експлуатанта цивільного повітряного судна комерційної авіації за шкоду, заподіяну третім особам; обов'язкового страхування відповідальності експлуатанта або власника повітряних суден авіації загального призначення, у тому числі легких, надлегких, аеростатичних та аматорських, за шкоду, заподіяну третім особам; обов'язкового страхування відповідальності розробників, виробників цивільної авіаційної техніки, організацій з технічного обслуговування, що мають право проводити випробувальні польоти, за шкоду, заподіяну третім особам; обов'язкового страхування відповідальності навчального закладу під час виконання навчально-тренувальних польотів за шкоду, заподіяну третім особам

Додаток 7
до Порядку і правил

ТИПОВИЙ ДОГОВІР

обов'язкового страхування відповідальності експлуатанта аеропорту (аеродрому, вертодрому, постійного злітно-посадкового майданчика) та сертифікованих суб'єктів наземного обслуговування за шкоду, заподіяну третім особам

Додаток 8
до Порядку і правил

ТИПОВИЙ ДОГОВІР

обов'язкового страхування відповідальності організацій, що надають послуги з аеронавігаційного обслуговування, за шкоду, заподіяну третім особам